

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento			
Código	O05G130V01102			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Sueiro Domínguez, Encarnación			
Profesorado	Sueiro Domínguez, Encarnación			
Correo-e	encarnacion.sueiro.dominguez@sergas.es			
Web	http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php			
Descrición xeral	A Psicoloxía do Desenvolvemento permite establecer os antecedentes evolutivos que son cruciais para comprender o estado actual e os previsibles cambios futuros de moitos comportamentos. En definitiva, esta materia contribúe a fundamentar a formación psicolóxica dos educadores sociais, proporcionándolles as ferramentas **disciplinares necesarias para enfrontarse ás situacións educativas, e comprender os cambios e o desenvolvemento psicolóxico das persoas coas que teñen que intervir.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
C4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
C5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
C7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas
C9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
C10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
C11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
C14	Deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás
C15	Deseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral
C17	Dominar as metodoloxías de dinamización social e cultural
D1	Capacidade de análise e síntese

D4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
D7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
D8	Capacidade crítica e autocrítica
D9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
D10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
D11	Habilidades interpersoais
D12	Compromiso ético
D13	Autonomía na aprendizaxe
D14	Adaptación a situacións novas
D15	Creatividade
D17	Iniciativa e espírito emprendedor
D18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer as principais teorías e modelos do desenvolvemento.	A2 A4	B1 B4	C1	D1 D8
Comprender o desenvolvemento psicolóxico e analizar que factores interveñen na construción do *psiquismo.	A2 A3 A4	B4	C1 C4	D1 D13 D18
Utilizar recursos e instrumentos proporcionados polas disciplinas psicolóxicas para a análise de datos e posterior intervención.	A2 A3	B2 B5	C2 C4 C5 C7 C17	D4 D7 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D17
Deseñar e desenvolver programas e proxectos nos distintos contextos *socioeducativos fundamentados na Psicoloxía da Educación	A2 A4	B3 B5 B6	C9 C10 C11 C14 C15	D7 D12 D14 D15
Desenvolver unha actitude de cooperación, respecto, tolerancia e compromiso tanto no seu traballo como alumno/a como no seu traballo profesional posterior.	A4	B1 B6	C9 C17	D8 D9 D10 D12

Contidos

Tema	
Desenvolvemento de 0-6 anos	Desenvolvemento físico, psicolóxico e social.
Desenvolvemento de 6 a 12 anos	Desenvolvemento físico, psicolóxico e social.
Desenvolvemento de 12 a 19 anos	Desenvolvemento físico, psicolóxico e social.
Desenvolvemento na mocidade	Desenvolvemento físico, psicolóxico e social.
Desenvolvemento na *adultez	Desenvolvemento físico, psicolóxico e social.
Desenvolvemento na vellez	Desenvolvemento físico, psicolóxico e social.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	2	3
Traballo tutelado	15	40	55
Cartafol/dossier	3	8	11
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	35	50
Presentación	8	20	28
Autoavaliación	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición
Actividades introdutoriasActividades encamiñadas a tomar contacto e transmitir información ao alumnado, sobre os contidos e o desenvolvemento da materia.

Traballo tutelado	O alumnado, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara programacións, etc. Seguirase unha metodoloxía de aprendizaxe colaborativa que comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.
Cartafol/dossier	Recompilación do traballo realizado co obxectivo de demostrar os seus esforzos, progresos e logros nunha área.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Cartafol/dossier	Explicación dos obxectivos que se pretenden e o seguimento da súa elaboración.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Explicación e aclaración de dúbidas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Capacidade para a elaboración dos documentos sobre a temática da materia ou das programacións, etc.	30	A2 A3 A4	B2 B3 B4	C1 C5 C9 C17	D1 D4 D7 D8 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D18
Cartafol/dossier	Capacidade para recompilar material *concordante con esta materia.	10	A2 A3 A4	B1 B2 B4	C1 C4 C5 C7	D4 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D17
Resolución de problemas e/ou exercicios	Control parcial a principios do mes de novembro (30%) e control parcial a final de cuadrimestre (30%) correspondendo co exame oficial final. O alumnado que non superase o primeiro control examinarase de toda a materia no exame final.	30	A2 A3	B1 B4	C1 C4 C5 C7 C17	D1 D7 D13
Presentación	Capacidade para expor o alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	20	A2 A3 A4	B1 B2 B4 B5 B6	C1 C5 C7 C9 C10 C11 C14 C15 C17	D1 D4 D7 D8 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D17 D18
Autoavaliación	Capacidade para avaliar o seu traballo.	10	A2 A3	B2 B3 B5		D1 D8

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado asistente que se presente á convocatoria do primeiro período deberá someterse ás diferentes formas de avaliación establecidas, na data prevista.

Para aprobar a materia ha de superar todas as avaliacións previstas, para o grupo grande e mediano. O alumnado non asistente ás clases presenciais terase que pór en contacto coa profesora antes do 1 de outubro para acordar o sistema de tutorización da materia e a súa avaliación. Esta toma de contacto, así como o seguimento do progreso da materia poderá ser presencial, telefónica ou por e-mail. A ponderación da avaliación dos alumnos non asistentes será igual á dos alumnos asistentes.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

Datas límite das diferentes avaliacións son as oficiais dos exames que poden consultarse na web da Facultade (<http://fcce.uvigo.es/es/>) no espazo "exámenes".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Fac. de Educ. e T. Social, esta quía poderá ser adaptada para atender as necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE.

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para o alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para o alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Palacios, J.; Marchesi, A. e Coll, C., **Desarrollo psicológico y educación 1. Psicología evolutiva**, Alianza editorial, 2001

Papalia, D., **Psicología del desarrollo**, McGraw-Hill, 2009

Santrock, **Psicología del desarrollo: el ciclo vital**, McGraw-Hill, 2006

Bibliografía Complementaria

Berger, K.S. y Thompson, R.A., **Psicología del desarrollo: Infancia y Adolescencia.**, Editorial Médica Panamericana, 1997

Corral, A. Gutiérrez, F. y Herranz, P., **Psicología Evolutiva**, UNED, 1997

Craig, G.J., **Desarrollo Psicológico**, Prentice-hall Hispanoamericana, 1997

García Madruga, J. A., **Desarrollo y conocimiento.**, Siglo XXI de España Editores, 1991

Papalia, D., **Desarrollo humano**, 13, McGraw-Hill Interamericana, 2016

Rice, F.P., **Desarrollo Humano. Estudio del Ciclo Vital**, Prentice-Hall, 1997

Recomendacións

Outros comentarios

Non se esixen *prerrequisitos obrigatorios para cursar a materia, aínda que sería de grande axuda ter coñecementos básicos para o acceso á información a través dos Tics, saber utilizar os recursos da biblioteca, coñecementos básicos de informática e destrezas para o traballo en grupo.

Recoméndase que o alumnado coñeza desde principioo a dinámica e o funcionamento que se seguirá na materia (asistencia, presentación de traballos, *tutorización...) e que o teña presente durante o seu desenvolvemento.

Esta materia enmarcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas, polo que promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).